

RICARD BANYO i ARMINYANA

**Registres de Jaume I a l'Arxiu Municipal
de Cocentaina**

Bibliothèque Maison de l'Orient

158313

1967.

Separata de la Revista n.º 29 del
Instituto de Estudios Alicantinos

Ricard Banyo i
Arminyana

REGISTRES DE JAUME I A L'ARXIU MUNICIPAL DE COCENTAINA

Entre els riquíssims fons documentals de l'arxiu municipal de Cocentaina s'hi troba la documentació de la Cort del Justícia i concretament la corresponent al temps del regnat de Jaume I. Es tracta, aquella última, de tres llibres amb cuberta de pergamí i que daten el primer de 1269-70, el segon de 1275-76 i el tercer de 1277-78, ja durant el regnat del seu fill Pere. Hi ha un altre llibre que data de 1272 però el seu estat de conservació és prou lamentable i no se'n pot traure res. Es en aquella serie del Cort del Justícia on s'hi troben 13 registres inèdits de cartes de Jaume I que, una volta transcrits i fotocopiats per mi, els vaig portar a la doctora Cabanes per aque m' assabentara de si eren o no inèdits. La meua sorpresa i alegria va ser enorme en confirmar-me allò que jo ja sospitava: eren tots ells inèdits. Alguns d'aquestos registres de Jaume I daten i fan referència a la sublevació d'Al-Azracq, fet capital per al desenvolupament medieval històric d'aquestes comarques del sud del País Valencià: Alcoià, Comtat, la Marina Alta, la Vall d'Albaida i la Costera; sobre tot referent a la qüestió de les relacions cristianes — musulmanes i sobre la repoblació cristiana. Sublevacions d'Al-Azracq poc conegudes, malgrat una serie d'estudis que no més fan que incidir en la mateixa cosa sense aportar dades noves. Actualment estic fent un estudi detallat de les guerres contra Al-Azracq, basant-me en tota la documentació inèdita i capital dels arxius locals de la zona.

La meua transcripció d'aquestos documents va ser corregida per la doctora Cabanes Pecourt i vulc que conste en aquestes línies el meu agraïment per l'ajuda que em va prestar.

Encara que son totalment inèdits, alguns registres estan esmentats pel pare Arques en les seues Obres manuscrites que en 7 tomos es troben a l'arxiu parroquial de Cocentaina, encara que el tomo 3.º haja desaparegut. Obres que valdria la pena que foren publicades per la seua importància per la història de Cocentaina i del seu Comtat. Haguera volgut que les regestes foren les mateixes que donara el pare Arques però aixó no ha estat possible ja que ell sols en regista tres, les corresponents als números 2, 12 i 13, que estan contingudes en el tomo 7.º de les seues ja esmentades Obres manuscrites.

1.º

1257. maig. Lleida

Ordenacions contra els heretges donades per Jaume I, rei d'Aragó.

Zelus quod nos Jacobus, Dei gratia rex Aragonum, Maioricarum et Valencie, comes Barchinone et Urgelli et dominus Montispessulani, Sanctissimum Deum habere cupimus nos reddit sollicitos, vigiles et attentos de eorum nostrorum vitandis incomodis et periculis animarum ut contra propellendas hereses et huismodi pestes mortiferas extirpandas libenter remedia quibus subveniatur catholicis et perpetue mortis occasio declinetur. Hinc est quod attendentes quod moribus heretice vitatis peulatim serpis laceranter ut cancer et eo magis contagiose inficit quo secretoribus lacebris receptalis se abscondit de consilio et assensu basonium terre nostre non et virorum religiosorum, civium et aliorum prudentum, presenti constitutione imperpetuum valitura facimus quod quinque heretici aut hereticorum vel credencium eorum erroribus receptator, celator ver ocultator scienc sine quibus heretici lacere non possunt fuerit deprehensus aut testibus vel propria confessione convictus nisi quam cito huismodi pestilentes noverit pluricis personis aut eis defficientibus toti populo exclamando curaverit revelare, cum etiam iudex qui hoc repertum non vin-

dicat regere ut conscius criminosa festinat tanquam perfectus hereticus converti recusant confiscatis bonis omnibus absque misericordia puniatur cum particeps videatur societatis occulte qui tanto facinori definit obviare. Huic quoque sanctioni adicimus ut usurariorum laxata cupiditate quorum vicium utrisque testamenti pagina destestatur metu pene temporalis ab exercicio feneratoris non tantum improbas set etiam dampnabilis refrenetur quod quicumque inventus fuerit de cetero indifferenter suas pecunias feneratorare aut usuras publice exercere aut quod de hoc publica seu vicinalis fama eundem reum constituat quilibet talium ipso facto notatus in fama numquam ad publica officia quolibet, videlicet ad curiam, subcuriam, baiuliam vel subbaiuliam, vicariam vel subvicariam, iudicatum vel subiudicatum paciarum, sayoniam vel subsayoniam manumissoriam tutelam vel curam nec ad testimonia admittatur. Quod si forte iudex extiterit eius sententiam nulla censeatur. Si fuerit advocatus nullatenus eius patrocinium admittatur. Si tabellio ins(trenca)nte (trenca) nullius sint in continenti set cum auctore dampnato dampnentur et idem in similibus et pluricis officiis observetur cum digne sit ut apud publicos (trenca) ciis (trenca) repellatur tantum offendisset etiam officiales et subditos officialium et etiam populum quadam peste familiari per extorsionem usurariam circumvenint ab ipsis unde precipimus universis, curiis, iusticiis, iudiciis, baiulis, vicariis et aliis officialibus nostre dominatorum subiectis quod hanc (trenca) — briter editam diligenter perpetuo observent et eam publicent et faciant ab aliis inviolabiliter observari pena C morabatorum — nis officii inminentibus quilibet officialium predictorum qui in observationes presentis (Trenca) se reddiderit negligenter.

Datum Ilerde kalendas iunii. Anno Domini Millesimo CC.º L.º septimo.

2.º

1266. Abril 15. València

Privilegi de noblesa que va concedir el rei en Jaume als que tinguen cavall i armes continuament.

AMC. Cort del Justicia 1277-78

III.º idus decembris. Hoc est translatum bene et fideliter sump-
tum a quendam litera in papiro scripta dominis regis cum eius si-
gillo minori in dorso impresso cuius tenor tales est:

Petrus, Dei gratia rex Aragonum, fidelibus suis baiulis, iusti-
ciis Xative, Constantanie et Albayde et eorum loca tenentibus,
salutem et gratiam. Cum dominus Jacobus, condam inclite recor-
dationis pater noster, civibus Valencie de gratia concessisset quod
non teneretur solvere in peytis et questiis dum modo tenerent se
paratos cum equis et armis, mandamus vobis quot predictam gra-
tiam et concessionem observetis Poncio Guillelmi de Vila Francha
pro ut in instrumento dicte gratie videbitis contineri dum modo
cum equo et armis serenant preparatum.

Datum Xative XIII.º kalendas iulii anno Domini M.ºCC.ºLXX.º
septimo.

III.º idus decembris. Hoc est translatum sumptum a quodam
translato in pergameno scripto, quod sic habetur: Hoc est transla-
tum bene et fideliter sumptum V.º kalendas decembris anno Chris-
ti Incarnationis M.ºCC.ºLXX.º septimo, a quodam instrumento re-
gistrato in registro comuni Valencie civitatis, tenor cuius tale est:

Noverint universi quod nos Jacobus, Dei gratia rex Arago-
num, Maioricarum et Valencie, comes Barchinone et Urgelli et do-
minus Montispesulani, per nos et nostros successores omnes, da-
mus, concedimus et indulgemus vobis probis hominibus et toti
universitati civitatis Valencie, tam presentibus quam futuris, quod
omnes illi cives et habitatores civitatis predicte, presentes et futu-
ri, qui tenebunt continue equum precii quadraginta aureorum et
arma in civitate predicta, sint franqui dum equum et arma tenebunt
ab omni questia sive peyta ac redemptione exercitus et qualibet
alia exactione sive demanda regali, ita videlicet quod in aliqua
questia sive peyta et redemptione exercitus, vel qualibet alia exac-
tione sive demanda regali, non teneantur aliquid solvere sive dare,
set sint cum omnibus bonis suis franchi et libere et absoluti ab
omnibus supradictis dum equum et arma tenebuntur, ut superius
continetur.

Retinemus tamen nobis et nostis quod dicti equum et arma
teneant quos superius infranquimus teneantur ire in exercitum et
cavalcatam cum equo et armis quantumque et quotienscumque
universitatis civitatis predicte vel pars eius ibit in exercitum seu
etiam cavalcatam, et teneantur etiam facere alardem eorum baiulo
nostro qui pro tempore fuerit semel in anno in festo silicet Natale

Domini annuatim. Mandantes firmiter baiulis, iusticcis, portariis et universis aliis officialibus et subditis nostris, presentibus et futuris, quod predicta firma habeant et observent ac faciant et cintra non veniant nec aliquem contravenire permitant aliqua racione.

Datum Valencie XVII.º kalendas madii anno Domini Millesimo CC.ºLX.º sexto.

Signum (*signe reial*) Jacobi Dei gratia regis Aragonum, Maioricarum et Valencie, comitis Barchinone et Urgelli et domini Montispesulani.

Testes:

Jacbertus, vicecomes

Castrinovi

Eximinus d'Urea.

Ato de Focibus.

Berengarius Arnaldi de Angularia

Petrus Martini de Luna.

Sig (*signe notarial*) num Guillelmi de Verneto, notarii publici Valencie testis.

Sig (*signe notarial*) num Bernardi Guacerandi, publici notarii Valencie, testis.

Sig (*signe notarial*) num Guillermi de Actrimonte, notarii publici Valencie, qui hoc translatum translatavit.

3.º

1268. Septembre 13. Lleida

Jaume I, rei d'Aragó, ordena que siguen reconegudes les divisions de terme que han fet, per manament seu, Domenec Marqués i Berenguer Escriba, entre Cocentina i els diversos llocs veïns.

AMC. Cort del Justícia 1269-70

Hoc est translatum bene et fideliter sumptum a quadam litera domini regis in papiro scripta, cum eius sigillo minori cere in dorso

impresso, videlicet III nonas aprilis anno Domini M.°CC.°LX.° no-
no:

Jacobus, Dei gracia rex Aragonum, Maioricarum et Valencie, comes Barchinone et Urgelli et dominus Montispesulani, fidelibus suis universis hominibus de Alcoy, de Agres, de Perpunxen, de Planes, de Travadel, de Benaguila et de Cocentania, salutem et graciam.

Mandamus vobis quot sententiam quam Dominicus Marques et Berengarius Scriba tulerint seu tulerunt de mandato nostro in facto termino de quibus est contentis inter vos, homines de Cocentania ex una parte, et vos, homines predictorum locorum ex altera, firmam habeatis (*il. legible*) missiones quas predictus Dominicus Marques et Berengarius Scriba fecerunt racione divisionis dictorum terminorum (*il. legible*) eisdem persolvatis. Et hoc racione aliqua non mutetis.

Datum Ilerde, idus septembris anno Domini millesimo CC.° LX.° octavo.

4.°

1269. Febrer 11. València

Jaume I, rei d' Aragó, ordena als seus oficials que prohibeiscuen als cristians convertir-se a l'islamisme i que persequeiscuen als qui amaguen o defenguen als convertits.

AMC. Cort del Justicia 1269-70

Hoc est translatum bene et fideliter sumptum, III nonas aprilis anno Domini millesimo CC.° (*il legible*):

Jacobus, Dei gracia rex Aragonum, Maioricarum et Valencie, comes Barchinone et Urgelli et dominus Montispesulani, dilectis et fidelibus suis alcaydis, iusticiis, iuratis, baiulis et aliis officialibus et subditis nostris per regnum Valencie constitutis, salutem et graciam.

Mandamus vobis firmiter quatenus prohibeatis ne aliquis christianus in terra nostra sit ausus negare fidem Domini Nostri Ihesu Christi et se facere sarracenum. Quod si forte aliquis facere atemp-taverit vel iam fecerit, illum unicumque (*il. legibile*) capiat is facientes de eo quod de iure fuerit faciendum. Et si foret aliquis ocularet vel deffenderet eos contra illos quantosque (?) poteritis procedatis, quo usque vobis reddiderint pro ut debent. Et hoc non mutetis aliqua racione si de nostri confiditis gracia vel amore.

Datum Valencie, III idus febroarii anno Domini M.°CC.°LX.° octavo.

5.°

1269. Febrer 11. València

Jaume I, rei d'Aragó, ordena als seus oficials de Cocentaina que sobre l'assumpte d'Abradin i de la lezda dels peixos del mar actuen igual que en Xàtiva.

AMC. Cort del Justicia 1269-70

Jacobus, Dei gratia rex Aragonum, Maioricarum et Valencie, comes Barchinone et Urgelli et dominus Montispesulani, fidelibus suis iusticiis et hominibus Cocentanye, salutem et gratiam. Mandamus vobis quatenus super facto Abradini utamini pro ut utuntur in Xativa et super facto lezda piscium maris similiter. Et hoc alicuot non mutetis.

Datum Dertuse III.° nonas iulii anno Domini M.°CC.°LX.° nono.

1269. Juliol 9. Tortosa

Jaume I, rei d'Aragó, dona llicència a Alfons de Murcia d'Enova i a Garcia Llop de Cocentaina per a que puguen pignorar els bens d'Arnau de Matoner, de Berenguer i de Bonanat Mercer en compensació dels sarraïns que aquestos han pres de les seues heretatas.

AMC. Cort del Justícia 1269-70

Die veneris, V.º kalendas octobris.

Hoc est translatum, bene et fideliter sumptum a quadam litera aperta domini regis, cum eius minori sigillo in dorso impresso, cuius series sic habetur:

Jacobus, Dei Gratia rex Aragonum, Maioricarum et Valencie, comes Barchinone et Urgelli et dominus Montispesulani, baiulis, iusticiis, iuratis et aliis officialibus et subditis nostris ad quos presentes pervenerint, salutem et gratiam.

Noveritis quod sarracene cum filiis et filiabus suis erant de pace nostra agricole alquerie d'Enova, Alfonsi de Murcie, et alquerie Garcie Lupi de Cocentanya, furati fuerunt et ducti apud Tarrachona, qui sunt in posse Arnaldi de Matonere, barcharii, et Berengarii, nepotis, et Bonanati Mercerii, civium Tarrachone. Unde cum dictus Alfonsus invenit Tarrachonam cum literis nostris bis vel ter quod predicti sarraceni et sarracene sibi tradederentur, et noluerunt facere, damus vobis licenciam et potestatem, Garcie Lupo de Cocentania et Anfonso de Murcie, pignorandi atque capiendi Arnaldum Matonere et Berengarium Nepotis et Bonanatum Mercerii et bona eorum et a defectum ipsorum omnes homines Tarrachone ubicumque inveniantur ped totam iuridiccionem nostram in mare vel in terram.

Quare dicimus et mandamus vobis quod in aliquo non resistatis immo consulatis et eos iuветis in hoc facto. Et hoc aliquot non mutetis, immo hoc taliter compellatis de cetero non videamus ipsum querellantem.

Datum Dertuse, VII idus iulii anno Domini M.ºCC.ºLXX.º no-no.

7.º

1274. Desembre 13. Tarragona

Jaume I, rei d'Aragó, mana als seus oficials de Cocentaina, que cobren a Abdulhuabeb Alburí, sarraí, solament 240 sous dels 480 que deu del peatge i d'altres coses que té a tribut en Cocentaina, corresponents al present any.

AMC. Cort del Justicia 1275-76

III.º kalendas iunii.

Hoc est translatum bene et fideliter sumptum a quadam litera domini regis in papiro scripta, cum eius sigillo minori in dorso impresso, cuius series talis est:

Jacobus, Dei gratia rex Aragonum, Maioricarum et Valencie, comes Barchinone et Urgelli et dominus Montispesulani, fidelibus suis alcaýdo, iusticie et baiulo Cocentanie, salutem et gratiam.

Mandamus vobis quot ex illis quadringentis et octuaginta solidos regalium quos Abdulhuabeb Alburí, sarracenus, debet de pedagio et aliis que ipse tenet ad tributum in Cocentania, et quod solvere tenetur in presenti anno, non petatis ab eo nisi ducentos quadraginta solidos, tantum quoniam residuos ducentos quadraginta solidos dimisimus ei, de gracia speciali, et racione missionis quam fecit in pedagio supradicto.

Mandamus etiam vobis quot de predictos ducentos quadraginta solidos quos solvere debet ut dictum est, elonguetis dictus sarracenus usque in primum venturum festum sacti Iohannis mensis iunii, et interim ipsum, nec eius fidancias, nec uxores vel filios eius, aut bona sua, modo aliquo non compellatis racione predicta. Et si qua pignora eis fecistis, ea in continenti restituatis eisdem ipso tamen assecurante quod dicto termino solvat. Et hoc non mutetis.

Datum Terrachone, idus decembris anno Domini M.ºCC.º LXX.º quarto.

8.º

1274. Desembre 31. Barcelona

Jaume I, rei d'Aragó, ordena al seus oficials que durant un any no obliguen a Eiximen Perez d'Artieda a pagar les seues deutes ni les dels seus acreedors.

AMC. Cort del Justicia 1275-76

Jacobus, Dei gratia rex Aragonum, Maioricarum et Valencie, comes Barchonone et Urgelli et dominus Montispesulani, fidelibus suis iusticiis, baiulis, iuratis et universis aliis officialibus et subditis nostris, ad quos presentes pervenerint, salutem et gratiam. Mandamus vobis quatenus hinc ad unum annum continue venturum non compellatis nec compelli permitatis Eximinum Petri de Artieda nec debitores vel fideivisores pro ipso in debitis obligatos nec aliqua bona ipsorum ad solvendum aliqua debita que debeant aliquibus personis christianis videlicet et iudeis in aliqua parte ipso tamen asecurant quod dicto Eximino solvat. Volumus tamen quod si habet aliqua bona mobilia unde solvere possit, exceptis bestiis, aratoriis, vasis vinariis, panis, lectorum et utensilibus domus, quod solvat. Et hoc aliquot non mutetis.

Datum Barchinone II.º kalendas ianuarii anno Domini millesimo CC.ºLXX.º quarto.

9.º

1275. Juliol 25. Setge de Roses

Jaume I, rei d'Aragó, ordena als seus oficials que Eximen Eneguic i Arnau Gaçó d'Alcoi no tinguen que pagar als seus acreedors més diners dels que van rebre d'aquestos més una part que els correspon d'interes.

AMC. Cort del Justicia 1275-76

XVIII.º kalendas septembris. Hoc est translatum bene et fideliter sumptum a quadam litera domini regis in papiro scripta, cum eius sigillo minori cere in dorso impresso, cuius series sic habetur:

Jacobus, Dei gratia rex Aragonum, Maioricarum et Valencie, comes Barchinone et Urgelli et dominus Montispesulani, fidelibus suis baiulis, iusticiis, alcaidis et universis aliis officialibus et subditis nostris ad quos presentes litere pervenerint, salutem et gratiam.

Intelleximus quod Eximinus Eneguic et Arnaldus Gacó, habitatores in Alcoy, fecerunt manuleutas ab aliquibus christianis, iudeis, sarracenis. Pro quibus manuleutis receperunt ab ipsis denarios adenantatos pro tritico et ordeo, videlicet decem solidos pro unoquoque kaficio orde; et valebat tempore ipsius manuleute kaficium frumenti ultra viginti et quinque solidorum; et kaficium orde, quondecim solidos vel ultra. Unde, vobis facimus sciri quod nos fecimus gratiam predictis Eximino Ynaci et Arnaldo Gacó quod si ita est ut supra continetur, non teneantur solvere de predictis manuleutis nisi veram sortem tantum quam a suis creditoribus receperunt, et etiam ultra sortem teneantur eisdem creditoribus dare tercium amplius pro usura; et aliud eis pro predictis manuleutis non teneantur solvere neque dare quamvis sint inde cum cartis obligati.

Quare mandamus vobis quot predictam gratiam observetis et observari faciatis Eximino Eneguec et Arnaldo Gacó predictis, et debitoribus ac fideiussoribus pro ipsis seu cum ipsis simul in predictis manuleutis seu debitis, obligatis et contra ipsam gratiam ipsos non molestetis nec permitatis modo aliquo molestari.

Mandamus etiam vobis quot hinc ad primum venturum festum Natalis Domini nec ab eodem festo ad unum annum tunc primum venturum et continue completum, non compellatis nec compelli permitatis ipsos, nec bona sua, nec debitores vel fideiussores pro ipsis in predictis vel aliis debitis obligatos, nec aliqua bona eorum ad solvendum iam dicta vel alia debita que debeant christianis, iudeis vel sarracenis in aliqua parte, ipsis tamen assecurantibus quod dicto término solvant. Salva tamen remanente gracia supradicta.

Datum in obsidione de Rosis, VIII.º kalendas agustii, anno Domini millesimo CC.º septuagesimo quinto.

10.º

1275. Desembre 23. València

Jaume I, rei d'Aragó, ordena als seus oficials i súbdits que no facen impediment sobre el pa que Sança Ruiz, vidua de Roderic Sanchez d'Altura, té a Cocentaina i Alcoi.

AMC. Cort del Justicia 1275-76

Jacobus, Dei gratia rex Aragonum, Maioricarum et Valencie, comes Barchinone et Urgelli et dominus Montis pesulani, fidelibus suis universis officialibus et subditis nostris ad quos presentes pervenerint, salutem et gratiam.

Mandamus vobis quatenus non faciatis nec fieri permittatis dompne Sancie Roderici, uxori quondam Roderici Sancii de Altura, impedimentum aliquod vel contrarium super pane quem habet in Cocentania et in Alcoy. Et hoc aliquot non mutetis.

Datum Valencie, X.º kalendas ianuarii, anno Domini millesimo CC.º septuagesimo quinto.

11.º

1275. Desembre 30. Carlet

Jaume I, rei d'Aragó, ordena als seus oficials de Cocentaina que retinguen a Ramón Sagardia i Guillem Gran i a tots aquells que van intervindre en el robatori de Perputxent i en el litigi de Font Calida i van anar contra el seu procurador en València.

AMC. Cort del Justicia 1275-76

Acó és traslat ben et fielment pres d'una carta del seynnor en paper scripta menys de sagel:

Jacobus, Dei gratia rex Aragonum, Maioricarum et Valencie, comes Barchinone et Urgelli et dominus Montispesulani, fidelibus suis baiulo, iusticie et iuratis de Cocentania, salutem et gratiam.

Dicimus vobis et firmiter mandamus quot, visis presentibus, capiatis et retineatis Raymundum Sagardia et Guillelmum Gran, et ab eis fidancias non recipiatis et omnia bona sua emparetis, et omnes alios qui interfuerunt roparie de Perpuxen et etiam litigio de Font Calida, qui venerunt contra nostrum procuratorem Valencie; et quod capiatis omnes illos qui dicebant quod disiparent domos illorum qui recipiebant sarracenos nostros in sua protectione, illos cum qui in veritate inveneritis illud dixisse. Et si hoc non feceritis, contra vos procedemus pro ut contra ipsos qui contra nostrum mandatum veniunt. Et credatis super hoc Salvatori, trotario nostro, eo, quia non habemus nostrum sigillum. Et hoc aliquot non mutetis.

Datum apud Carlet, III.º kalendas ianuarii, anno Domini millesimo CC.ºLXX.º quinto.

12.º

1276. Gener 21. València

Carta del rei Jaume I adreçada als seus vassalls d'Albaida, de Lluxent, Bocairent, Cocentaina, Finestrat, de Castells, Castalla i d'Ibi per a que paguen els drets reals a Guillem de Torres, batlle de Xàtiva, i no els donaren d'ara endavant al seu fill Pere Ferrandiç com acostumbraven.

AMC. Cort del justícia 1275-76

Pridie nonas febroarii. Hoc est translatum bene et fideliter sumptum a quadam litera domini regis in papiro scripta, cum eo sigillo minori cere in dorso impresso, cuius seies sic habetur:

Jacobus, Dei gratia rei Aragonum, Maioricarum et Valencie, comes Barchinone et Urgelli et dominus Montispesulani, fidelibus suis universis hominibus de Albaida et de Luchen de Bocayren, de Cocentania, de Finistrato, de Castiel, de Caztayla et de Ibi, tam christianis quam sarracenis, salutem et gratiam.

Mandamus vobis firmiter quot, visis presentibus literis, de cetero respondeatis Guillelmo de Turribus, baiulo nostro Xative, loco nostri, de redditibus, exitibus ac aliis iuribus nostris omnibus, de quibus respondere debetis et consuevistis respondere Petro Ferrandi, filio nostro, loco nostri. Et inde de cetero non respondeatis eidem Petro Ferdinandi nec aliqui loco eius. Et hoc non mutetis.

Datum Valencie, xii kalendas febroarii anno Domini millesimo CC.º septuagesimo quinto.

13.º

1276. Febrer 2. València

Privilegi per a que no pague peatge Arnau de Romaní, cavaller, ni els seus criats.

AMC. Cort del Justicia 1275-76

Dimecres Xi kalenas marcii.

Anno Domini M.ºCC.ºLXX.º Quinto. Fuit translata hoc carta cum sigilo domini regis maiori pendenti sigillata cuius series si se habet.

Jacobus, Dey gratia rey Aragonum, Maioricarum et Valencie, comes Barchinone et Urgelli et dominus Montispesulani, fidelibus suis baiulis, curiis, alcaydis, lezdariis, pedagogiis et universis aliis officialibus et subditis nostris Regni Valencie presentibus et futuris, ad quod presentes litere pervenerint, salutem et gratiam, Noveritis nos concessisse Arnaldo de Romanino, militi, in tota vita sua quod homines sui, tam christiani quam sarraceni, in vita eiusdem non teneantur dare vel solvere lezdam vel pedagogium aut aliud ius, ratione rerum suarum quas ement vel vendent aut portabunt per Regnum Valencie ad usus suos propios nisi fuerint res mercatorie quas causa mercandi portent. Quare mandamus vobis firmiter quot visis presentibus literis de cetero non petatis nec accipiat ab aliquibus hominibus dicti Arnaldi de Romanino, christianis vel sarracenis, dum eidem Arnaldo vita fuerit comes pedagogium aliquod sive lezdam pro (*forat*) quibus rebus suis quas portent, emant

vel vendent ad usus suos propios ut superius continentur. Et hoc non mutetis aliqua ratione si de nostri confidatis gracia vel amore.

Datum Valencie nonas febroarii anno Domini Millessimo CC.^o LX.º Quinto.